

150-ÅRSJUBILEUM 1875–2025

Til travforbund, travlag, aktuelle komiteer og samarbeidende organisasjoner

Oslo 5. juni 2024

Travhesten – en aktiv og holdbar løpshest

Det Norske Travelskaps styre har vedtatt at «Travhesten – en aktiv og holdbar løpshest» skal opp som tema i travsporten, herunder travforbund, travlag, aktuelle komiteer og samarbeidende organisasjoner. DNT ønsker innspill og forslag på eventuelle behov for endring/utvikling knyttet til de problemstillingene som denne prosessen setter på dagsorden.

«Travhesten – en aktiv og holdbar løpshest», er et omfattende tema med flere ulike elementer. Et særlig fokus ønskes rettet mot løpsprogrammet for de yngste hestene.

Følgende prosess skal gjennomføres:

- Dette brevet sendes ut til travforbund, travlag, aktuelle komiteer og samarbeidende organisasjoner
- Saken skal diskuteres i samtlige fora i DNTs organisasjon, herunder aktuelle komiteer, Landsråd, dialogmøter med samarbeidende organisasjoner og forbundenes travkonferanser
- Innspill og forslag sendes DNT innen 1. november
- Styret i DNT får presentert alle innspill og forslag til styremøte i desember for videre vurdering

I følgende informasjon presenteres noe av bakgrunnen for aktuelle temaer (side 2-3), samt konkrete problemstillinger som ønskes diskutert/innspill på (side 4).

Andre relevante innspill og forslag tilknyttet temaene ønskes også velkommen.

Innspills- og forslagsfrist: 1. november 2024

Postmottak: post@travsport.no

Med vennlig hilsen

Det Norske Travelskap

Det Norske Travelskap (DNT)
Org.nr.: 957524524
22 95 60 00
post@travsport.no

Besøksadresse:
Hestesportens Hus
Refstadveien 27
0589 Oslo

Postadresse:
Hestesportens Hus
Postboks 194 Økern
0510 Oslo

Bakgrunn for problemstillinger

Følgende temaer er noe av bakgrunnen for de problemstillingene som skisseres i prosess «Travhesten – en aktiv og holdbar løpshest». Listen over aktuelle temaer er ikke uttømmende, men er ment å skape retning i noen av de viktigste temaene.

Unghestprogram og hestens utvikling

Travsporten, både internasjonalt og nasjonalt, plasserer en stor del av både de sportslige innsatsfaktorene og den økonomiske stimulansen tidlig i hestens karriere. I travhestenes tre- og fireårs alder kan man konkurrere om de største premiene og titlene. Med utvikling og modernisering innen både avl, treningsprinsipper og på utstysfronten presterer dagens hester på et veldig høyt nivå tidlig i deres livsløp.

Det dyreetiske aspektet ved å konkurrere med hester i ung alder er et viktig og stadig mer omdiskutert tema i hestesporten totalt sett. Unge hester er i en sårbar fase av sin utvikling. Ved tre-årsalder er de fortsatt i en vekstfase og kroppen er ennå ikke fullt utviklet. De fortsetter å vokse og utvikle seg både fysisk og mentalt frem til rundt fem-/seks-årsalder. Unge hester har generelt sett mindre styrke og stabilitet i kroppen, sammenlignet med eldre hester. Skjelett, muskulatur, sener, ligamenter, ledd og leddnære strukturer er sårbare for skader. Samtidig viser forskning at riktig tilpasset trening mens hestene er unge er viktig for deres utvikling og holdbarhet.

God og riktig grunntrening, tilpasset konkurransesituasjon og tid til å utvikle seg etter hestens egne premisser er viktige og vel etablerte prinsipper i norsk travsport.

På den andre siden kan for hard trening og konkurranse på et tidlig stadium føre til overbelastning og negative helsemessige konsekvenser. Hvis dette eksempelvis også krever økt bruk av medisinske hjelpemidler, vil det alltid være viktig å vurdere hvorvidt aktiviteten representerer grunnleggende prinsipper for god dyrevelferd.

Balansegangen mellom økonomisk stimuli og dyreetiske hensyn

Å forvalte de unge travhestenes talent på en bærekraftig måte handler om det etiske ansvaret som ligger i å ivareta hestens velferd og integritet, samtidig som man fremmer en rettferdig og sunn konkurranse.

I et unghestprogram som legger opp til betydelige insentiver (både hesteeierpremier og oppdretterpremier) tidlig i hestens livsløp, skal man være oppmerksom på eventuelle negative effekter. For det første kan det påvirke at kortsiktige mål om raske resultater og profitt blir den førende faktor fremfor hestens langsiktige utvikling, helse og løpskarriere. I tillegg oppstår et etisk dilemma, dersom de økonomiske interessene går fremfor hestens ve og vel. Også i vårt avlsprogram for kaldblod vektlegges unghetsprestasjoner spesielt der hingsten (3-5 år) bør tilhøre årgangstoppen, dvs. være blant de 10% beste av alle startende hanndyr i årgangen med hensyn til rekord, grunnlag og plassering i storløp.

Det ligger et stort ansvar på travsportsorganisasjonene å forvalte travhestenes talent på en forsvarlig måte. Sentrale faktorer i denne forvaltningen er plasseringen av insentiver og løpsutskrivning, der den økonomiske og sportslige innsatsfaktoren skal balanseres med, og ikke på bekostning av hensyn til hestenes velferd.

Travhesten – en allsidig og holdbar hest

Travsporten står for mange gode verdier når det kommer til hestehold. Fokusområder er naturlige oppvekstsvilkår, sosial omgang med andre hester, jevnlig aktivitet, ernæring og godt stell. Dette i tillegg til mye kunnskap og kompetanse hos sportens aktive mennesker.

Samtidig er utviklingen innen synet på dyrehold under stadig endring, og nye verdier kommer til. Internasjonalt uttrykker nå flere fagmiljøer bekymring for at for høye krav til prestasjoner hos de yngste konkurransehestene kan påvirke hestenes fysiske og mentale helse negativt. Løpshesters levealder blir stadig oftere kritisert fra ulike hold. Hestesporten møter også mer ytterliggående grupper som mener at bruk av hest i sport og underholdning bør forbys. Hovedsakelig fordi de mener at menneskers ambisjoner på vegne av hestene fører til at hestenes egenverdi blir redusert kun til et redskap for å oppnå menneskelige mål, uten hensyn til hestenes helse, velvære og naturlige behov.

Travsporten skal opprettholde sin rolle som samfunnsaktør, blant annet ved å utvikle aktiviteten på en måte som skaper aksept og tillit. Sett i lys av stadig økende bekymring og kritikk for konkurransehesters velferd, vil det for travsportens framtid være av avgjørende betydning at vi i både ord og handling, i alle sammenhenger, prioriterer hestenes velferd, helse og holdbarhet. Dette krever evne til selvrefleksjon, vilje til endring, og at sporten selv utfordrer aktuelle etiske dilemmaer ved sin aktivitet.

En bærekraftig utvikling av travsporten skal bidra til å skape aktive, allsidige og sunne hester som kan ha en lang karriere. Også når deres karriere på travbanen er over.

Spørsmål til debatt

1. Løpsprogrammet for de yngste hestene:

- Er løpsprogrammet tilpasset den utviklingen travsporten har vært gjennom de senere årene?
- Er løpsprogrammet for de yngste hestene for krevende?
- Påvirker et eventuelt for krevende løpsprogram hestenes utvikling på en negativ måte?
- Kan forbud mot å kjøre skoløst og/eller bruk av amerikanervogn i løp være aktuelle tiltak for å begrense farten og dermed også belastningen for hester under en viss alder?

2. Behandlingsregime:

- DNT registrerer at veterinærbehandling med gjentatte leddinjeksjoner er relativt vanlig på hester i trening mot, og mellom løp allerede ved treårsalder. Hva er årsaken?
- Hvordan innvirker et slikt regime på de unge hestenes fremtidige helse og holdbarhet?

3. Kompetanse og bevisstgjøring

- Er det behov for mer kunnskap og bevisstgjøring om vitenskapelig dokumentert og faktabasert kunnskap om trening og skadeforebygging, treningsrelaterte skader og behandling av disse?
- På hvilken måte kan vi best øke kompetansen blant aktive på ulike nivåer?

4. Økonomisk stimuli:

- Kan man plassere økonomiske stimuli bredere og lengre ut i hestens karriere, som et tiltak for økt holdbarhet?
- Er fordelingen av oppdretterpremier med høyere satser for yngre hester med og bidrar til et økt press på disse hestene?

5. Den allsidige travhesten:

- Hvordan fremme interessen for travhesten som en god, allsidig hobby og sportshest?